

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC KINH TẾ VÀ QUẢN TRỊ KINH DOANH

NGUYỄN THỊ MƠ

GIẢI PHÁP HẠN CHẾ RỦI RO TÍN DỤNG
TRONG CHO VAY DOANH NGHIỆP VỪA VÀ NHỎ
TẠI TECHCOMBANK THÁI NGUYÊN

LUẬN VĂN THẠC SĨ KINH TẾ
CHUYÊN NGÀNH: QUẢN LÝ KINH TẾ

THÁI NGUYÊN - 2015

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC KINH TẾ VÀ QUẢN TRỊ KINH DOANH

NGUYỄN THỊ MƠ

**GIẢI PHÁP HẠN CHẾ RỦI RO TÍN DỤNG
TRONG CHO VAY DOANH NGHIỆP VỪA VÀ NHỎ
TẠI TECHCOMBANK THÁI NGUYÊN**

Chuyên ngành: Quản lý kinh tế
Mã số: 60.34.04.10

LUẬN VĂN THẠC SĨ KINH TẾ

Giảng viên hướng dẫn khoa học: PGS.TS. TRẦN CHÍ THIÊN

THÁI NGUYÊN - 2015

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan luận văn này là công trình nghiên cứu của riêng tôi, chưa công bố tại bất kỳ nơi nào, mọi số liệu sử dụng trong luận văn này là những thông tin xác thực.

Tôi xin chịu mọi trách nhiệm về lời cam đoan của mình

Thái Nguyên, ngày 01 tháng 06 năm 2015

Tác giả luận văn

Nguyễn Thị Mơ

LỜI CẢM ƠN

Tôi xin bày tỏ lòng biết ơn sâu sắc tới PGS.TS Trần Chí Thiện, người thầy đã tận tình hướng dẫn, giúp đỡ tôi trong suốt quá trình học tập, nghiên cứu và hoàn thành luận văn.

Tôi xin trân trọng cảm ơn các thầy giáo, cô giáo khoa Kinh tế, khoa Sau Đại học - Trường Đại học Kinh tế & Quản trị kinh doanh Thái Nguyên - Đại học Thái Nguyên đã đóng góp nhiều ý kiến quý báu giúp đỡ tôi trong quá trình nghiên cứu, hoàn thành luận văn.

Tôi xin chân thành cảm ơn tới các Ban lãnh đạo Ngân hàng Thương mại Cổ phần Kỹ thương Việt Nam - Chi nhánh tỉnh Thái Nguyên, các đồng chí, đồng nghiệp đã tạo điều kiện giúp đỡ tôi hoàn thành luận văn này.

Do bản thân còn nhiều hạn chế nên luận văn không tránh khỏi những thiếu sót, tôi rất mong nhận được những ý kiến đóng góp của các thầy, cô giáo và các bạn.

Tôi xin chân thành cảm ơn!

Thái Nguyên, ngày 01 tháng 06 năm 2015

Học viên

Nguyễn Thị Mơ

MỤC LỤC

LỜI CAM ĐOAN	i
LỜI CẢM ƠN	ii
MỤC LỤC.....	iii
CÁC CHỮ VIẾT TẮT DÙNG TRONG LUẬN VĂN	vi
DANH MỤC CÁC BẢNG.....	vii
DANH MỤC CÁC BIỂU ĐỒ, SƠ ĐỒ.....	ix
MỞ ĐẦU	1
1. Tính cấp thiết của đề tài	1
2. Mục tiêu nghiên cứu của đề tài	2
3. Đối tượng và phạm vi nghiên cứu.....	2
4. Kết cấu của luận văn	3
5. Tổng hợp các công trình nghiên cứu có liên quan đến đề tài.....	3
Chương 1. CƠ SỞ LÝ LUẬN VÀ CƠ SỞ THỰC TIỄN VỀ HẠN CHẾ	
RỦI RO TÍN DỤNG VÀ DOANH NGHIỆP VỪA VÀ NHỎ.....	6
1.1. Cơ sở lý luận	6
1.1.1. Những vấn đề cơ bản về tín dụng	6
1.1.2. Rủi ro tín dụng trong ngân hàng thương mại.....	9
1.1.3. Những vấn đề cơ bản về doanh nghiệp vừa và nhỏ (DNVVN).....	14
1.1.4. Các mô hình lượng hóa các rủi ro đối với hoạt động cho vay.....	19
1.1.5. Các nhân tố ảnh hưởng đến rủi ro tín dụng trong hoạt động cho vay DNVVN tại Techcombank Thái Nguyên	26
1.2. Cơ sở thực tiễn về hạn chế rủi ro tín dụng.....	30
1.2.1. Trên thế giới.....	30
1.2.2. Kinh nghiệm của các ngân hàng thương mại trong nước	36
1.2.3. Bài học kinh nghiệm cho Techcombank	40
Chương 2. PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU	43
2.1. Câu hỏi nghiên cứu	43
2.2. Mô hình nghiên cứu	43
2.3. Phương pháp nghiên cứu.....	44

2.3.1. Chọn địa điểm nghiên cứu	44
2.3.2. Phương pháp điều tra thu thập số liệu.....	44
2.3.3. Phương pháp phân tích số liệu	47
Chương 3. THỰC TRẠNG HẠN CHẾ RỦI RO TÍN DỤNG TRONG	
   CHO VAY DNVVN TẠI TECHCOMBANK THÁI NGUYÊN	54
3.1. Khái quát hoạt động kinh doanh của Techcombank Thái Nguyên.....	54
3.1.1. Giới thiệu sơ lược về ngân hàng Techcombank.....	54
3.1.2. Giới thiệu sơ lược về Techcombank Thái Nguyên	55
3.1.3. Đánh giá chung kết quả hoạt động kinh doanh từ năm 2012 - 2014 tại Techcombank Thái Nguyên.....	58
3.2. Thực trạng rủi ro tín dụng trong cho vay doanh nghiệp vừa và nhỏ tại Techcombank Thái Nguyên.....	61
3.2.1. Các hình thức cho vay đối với DNVVN tại Techcombank Thái Nguyên	61
3.2.2. Phân tích thực trạng hoạt động cho vay DNVVN tại TCB Thái Nguyên.....	63
3.3. Kết quả nghiên cứu các nhân tố ảnh hưởng đến rủi ro tín dụng trong cho vay DNVVN tại Techcombank Thái Nguyên.....	70
3.3.1. Mô tả mẫu	70
3.3.2. Kết quả ước lượng mô hình	79
3.3.3. Phân tích các nhân tố tác động trực tiếp đến rủi ro tín dụng theo kết quả ước lượng mô hình.....	82
3.4. Vận dụng mô hình Z-score của Altman để đánh giá mức độ RRTD trong cho vay DNVVN tại Techcombank Thái Nguyên.....	84
3.4.1. Kết quả nghiên cứu vận dụng mô hình Z-score trong xếp hạng tín dụng tại Techcombank Thái Nguyên.....	84
3.4.2. So sánh việc sử dụng mô hình z-score và mô hình xếp hạng tín dụng (CRIB) đang được sử dụng tại Techcombank	86
3.4.3. Mô hình z-score được xây dựng trong nền kinh tế Việt Nam.....	86
3.5. Đánh giá hiệu quả hạn chế rủi ro tín dụng tại Techcombank Thái Nguyên	88
3.5.1. Những kết quả đạt được	88
3.5.2. Những tồn tại trong công tác hạn chế rủi ro tín dụng	88
3.5.3. Nguyên nhân của những tồn tại	91

Chương 4. GIẢI PHÁP NHẪM HẠN CHẾ RỦI RO TÍN DỤNG TRONG HOẠT ĐỘNG CHO VAY DNVVN TẠI TECHCOMBANK THÁI NGUYÊN	93
4.1. Định hướng về hạn chế rủi ro tín dụng tại Techcombank Thái Nguyên	93
4.1.1. Định hướng chung.....	93
4.1.2. Định hướng về hạn chế rủi ro tín dụng	93
4.2. Phân tích SWOT để đánh giá khả năng hạn chế rủi ro tín dụng trong cho vay DNVVN	94
4.2.1. Phân tích SWOT về điểm mạnh, điểm yếu, cơ hội và thách thức kinh doanh của DNVVN khi vay tín dụng của Techcombank Thái Nguyên	94
4.2.2. Phân tích SWOT về điểm mạnh, điểm yếu, cơ hội và thách thức của bản thân TCB Thái Nguyên trong hạn chế RRTD trong hoạt động cho vay DNVVN	96
4.3. Những giải pháp cụ thể nhằm hạn chế rủi ro tín dụng trong cho vay DNVVN tại Techcombank Thái Nguyên	98
4.3.1. Nhóm giải pháp đối với Techcombank Hội sở	98
4.3.2. Nhóm giải pháp đối với Techcombank Thái Nguyên.....	101
4.3.3. Giải pháp đối với các doanh nghiệp vừa và nhỏ	105
4.4. Kiến nghị đối với các Cơ quan quản lý Nhà nước	106
4.4.1. Đẩy mạnh hoạt động nghiên cứu và hoàn thiện cơ chế chính sách pháp lý tạo môi trường kinh doanh thuận lợi cho doanh nghiệp.....	106
4.4.2. Hoàn thiện hệ thống thông tin.....	107
4.4.3. Tăng cường công tác thanh tra, giám sát, đánh giá của Ngân hàng Nhà nước đối với hoạt động ngân hàng.....	108
KẾT LUẬN	110
DANH MỤC TÀI LIỆU THAM KHẢO	111
PHỤ LỤC	113

CÁC CHỮ VIẾT TẮT DÙNG TRONG LUẬN VĂN

1	BASEL	Ủy Ban Basel về Giám sát Hoạt động Ngân hàng.
2	CIC	Trung tâm Thông tin Tín dụng.
3	DN	Doanh nghiệp
4	DNVVN	Doanh nghiệp vừa và nhỏ
5	GHTD	Giới hạn tín dụng.
6	HĐQT	Hội đồng Quản Trị.
7	HĐTD	Hội đồng tín dụng.
8	HMTD	Hạn mức tín dụng.
9	KQKD	Kết quả kinh doanh.
10	KSNB	Kiểm soát nội bộ.
11	NHNN	Ngân hàng Nhà nước.
12	NHTM	Ngân hàng Thương mại.
13	RRTD	Rủi ro tín dụng.
14	TCB	Techcombank
15	Techcombank	Ngân hàng TMCP Kỹ thương Việt Nam.
16	Techcombank Thái Nguyên	Ngân hàng TMCP Kỹ thương Việt Nam- chi nhánh tỉnh Thái Nguyên
17	TMCP	Thương mại cổ phần.
18	TSDB	Tài sản đảm bảo.
19	XNK	Xuất nhập khẩu.

DANH MỤC CÁC BẢNG

Bảng 1.1:	Hệ thống ký hiệu xếp hạng công cụ nợ dài hạn của Moody's.....	22
Bảng 1.2:	Chất lượng quản lý rủi ro tín dụng Scotia Group.....	30
Bảng 2.1:	Các biến độc lập sử dụng để ước lượng mô hình.....	49
Bảng 2.2:	Cách đo lường và kỳ vọng về dấu của các hệ số β_i	51
Bảng 3.1:	Chức năng, nhiệm vụ của các phòng ban tại Techcombank Thái Nguyên	57
Bảng 3.2:	Phân tích báo cáo kết quả hoạt động kinh doanh của Chi nhánh Thái Nguyên giai đoạn 2012-2014.....	58
Bảng 3.3:	Bảng tổng hợp khách hàng DNVVN tại TCB chi nhánh Thái Nguyên.....	63
Bảng 3.4:	Doanh số cho vay đối với DNVVN của TCB Thái Nguyên.....	64
Bảng 3.5:	Doanh số cho vay đối với DNVVN của TCB Thái Nguyên phân theo thời gian.....	64
Bảng 3.6:	Doanh số cho vay DNVVN của TCB Thái Nguyên	66
Bảng 3.7:	Số liệu doanh số cho vay DNVVN của TCB chi nhánh Thái Nguyên theo cơ cấu ngành nghề.....	67
Bảng 3.8:	Tình hình nợ xấu cho vay DNVVN giai đoạn 2012 - 2014	69
Bảng 3.9:	Tỷ lệ nợ xấu cho vay DNVVN theo ngành nghề tại Techcombank Thái Nguyên giai đoạn 2012-2014.....	69
Bảng 3.10:	Cơ cấu mẫu theo Khả năng thanh toán của doanh nghiệp vay vốn.....	71
Bảng 3.11:	Cơ cấu mẫu theo ngành nghề	72
Bảng 3.12:	Cơ cấu mẫu theo mục đích sử dụng vốn	73
Bảng 3.13:	Cơ cấu mẫu theo lịch sử vay	73
Bảng 3.14:	Cơ cấu mẫu theo Kinh nghiệm hoạt động của các doanh nghiệp	74
Bảng 3.15:	Cơ cấu mẫu theo Khả năng tài chính của doanh nghiệp vay vốn	75
Bảng 3.16:	Cơ cấu mẫu theo tỷ lệ đảm bảo tiền vay của DN vay vốn	76
Bảng 3.17:	Cơ cấu mẫu theo thời gian quan hệ tín dụng.....	77
Bảng 3.18:	Cơ cấu mẫu theo kiểm soát trước khi giải ngân.....	78
Bảng 3.19:	Cơ cấu mẫu theo số năm kinh nghiệm của cán bộ tín dụng.....	78
Bảng 3.20:	Cơ cấu mẫu theo kiểm soát sau vay	79
Bảng 3.21:	Kết quả hồi quy mô hình 4 sau khi đã loại biến không có ý nghĩa thống kê	81

Bảng 3.22:	Tóm tắt mô hình (Model Summary ^b)	81
Bảng 3.23:	Bảng đánh giá sự phù hợp (tồn tại) của mô hình (ANOVA ^b).....	81
Bảng 3.24:	Tác động biên của các biến độc lập Xi lên khả năng thanh toán của DN điều tra (Y)	83
Bảng 3.25:	Kết quả xác định chỉ số nguy cơ phá sản của 80 DNVVN trong hai năm 2013 - 2014 tại Techcombank Thái Nguyên	85
Bảng 3.26:	So sánh kết quả của việc sử dụng hai mô hình trong xếp hạng tín dụng đối với 80 DNVVN Năm 2014	86
Bảng 3.27:	Điểm phân biệt xếp hạng tín dụng doanh nghiệp theo mô hình z-score	87
Bảng 3.28:	Kết quả xếp hạng tín dụng các doanh nghiệp theo mô hình của Tiến sỹ Nguyễn Trọng Hòa tại Techcombank Thái Nguyên	87